

Festival d'Italiano 2020

A PPKE BTK Olasz tanszék pályázatára beérkezett dolgozatok értékelése és rövid véleményezése:

Témakörök:

Kultúra:

„L’opera lirica italiana in Ungheria”

1. helyezett

Jelige: La Primavera

(cím: L’opera lirica italiana in Ungheria)

A színes képekkel gazdagon illusztrált, kissé terjedelmes szöveg átfogó képet kíván nyújtani az olasz opera magyarországi jelenlétére. A dolgozat külön erőssége, hogy személyes élmény leírására is vállalkozik, amely megformálása révén azután szervesen illeszkedik a szövegbe.

Az írásmű kétség kívül komoly munka eredményeként született, amihez szívből gratulálok.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a dolgozat strukturálása, egyes tipográfiai elemek alkalmazása (pl. színelőemlések, kurzíválás) gyakorlottabb szerzői tapasztalatra utalnak. Ehhez hasonlóan, az írásmű a téma tárgyalási módjában és nyelvezetében is erősen különbözik a korosztályi írások általános jellemzőitől – mindez természetesen pozitívumot jelent, ha a szöveget valóban annak összeállítója alkotta meg. A forrásként jelölt művekkel kapcsolatban megemlítem, hogy az online tételek esetében is szükséges a szerző, cím stb. megjelölése – azaz nem elegendő csak a honlap címét megadni, hiszen az csak az elérhetőséget jelöli.

2. helyezett:

Jelige: ribelle

(cím: L’opera lirica italiana con connessioni ungheresi)

A mintegy öt oldalt kitevő dolgozat olasz nyelven készült, ezért külön dicséret illeti. A szöveg nyelvi megformálása egészében jónak mondható, bár az írásmű számos nyelvhelyességi (nyelvtani) és helyesírási hibát tartalmaz – ezek nagy része egy figyelmes ellenőrzés során biztosan kiszűrhető lett volna. Tartalmi szempontból, úgy vélem, túl nagy hangsúlyt kapott az olasz opera története, és azon belül egyes operaszerzők (pl. Verdi, Puccini), így a magyar vonatkozás igencsak háttérbe szorult. Megjegyzendőnek tartom, hogy a dolgozat elkészítéséhez megjelölt (kizárólag internetes) források túlnyomó része (7-ből 5 db) az adatok megbízhatósága miatt több tekintetben is kifogásolható wikipédiáról származik, jöllehet számos igen kiváló zenetörténeti, és azon belül az operairodalommal is foglalkozó – nyomtatott vagy online változatban is elérhető – tanulmány, kézikönyv stb. is felhasználható lett volna.

Nyelv:

„Színneveket tartalmazó szólások és közmondások az olaszban és a magyarban”

1. helyezett:

Jelige: csenge 03

(cím: Színneveket tartalmazó szólások és közmondások az olasz és a magyar nyelvben)

A dolgozat több szempontból is figyelemre méltó. A bevezető részben megfelelő tömörséggel mutatja be a színek szerepét a környezetünkben, az emberre gyakorolt hatásukat stb.; a dolgozat végén a szólások, közmondások nyelvi szerepéről is olvashatunk. A mintegy húsz közmondás és szólás felsorolásán kívül azok rövid – elsősorban tartalmi és használati – elemzését is elének

tárja, többször kontrasztív megközelítésben is (itt szeretném megjegyezni, hogy az ol. *tramonto* főnév magyar megfelelője 'napnyugta' és nem 'napkelte', ahogy a dolgozatban kétszer is szerepel). A választott színekhez (fehér, fekete, piros, zöld) tartozó szólások, közmondások aránya ugyanakkor nem egyenletes, és ugyanez elmondható a nyelvek esetében is (pl. fehér szín: 5 olasz, 1 magyar példa). A dolgozat második részében egyes színnevekkel kapcsolatos nyelvtani információkról is olvashatunk (pl. szóképzés), amelyek azonban kevésbé illenek a szövegbe. Összességében az írásművet igen jónak tartom, és szívből gratulálok hozzá.

2. helyezett:

Jelige: *il cocchino*

(cím: Színneveket tartalmazó szólások és közmondások az olasz és a magyar nyelvben)

A két színnévre (fekete, fehér) vonatkozóan vizsgálódik az olasz és a magyar szólások, közmondások területén. Az írásmű szerzője – igen dicséretes módon – igyekezett alaposan körüljárni a témát, azonban még nem sikerült kellő mértékben szelektálnia az összegyűjtött információk halmazából, ezért több, a témához egyáltalán nem kapcsolódó ismereteket is közöl (pl. mi a szanszkrit nyelv szerepe). Maga az összehasonlítás kissé aszimmetrikusra sikerült, pl. két kivételtől eltekintve (*di punto i bianco, essere la pecora nera*) kiindulási alapként minden esetben magyar szólás vagy közmondás szerepel, megadva annak az olasz fordítását is, így nem derül ki, hogy vannak-e olyan olasz szólások, közmondások, amelyek nem léteznek a magyarban, és esetleg más értelemben jelenik meg bennük a színnév. A dolgozat nyelvezete nem egyenletes: érdemes lett volna egységesíteni a különböző forrásokból átvett szövegrészeket – e folyamat során az ismétlődések és a kevésbé sikeres nyelvi megformálások kiigazítására is sor kerülhetett volna. Az említett hiányosságok ellenére a dolgozat váza egy későbbi munka megbízható alapját képezheti.

Budapest, 2020. március 05.